

Utställningens namn

Flygfärdig - Det svenska flygvapnet tar form

Placering / plats

Flygvapenmuseum

Invigningsdatum

2023-06-17

Visningstid

Basutställning

Storlek

4500

Budget

7800000

Budgetposter

Ingår i den totala budgeten: AV-teknik och belysning: 1 800 000 Formgivning: 1 000 000

Måleri: 1 000 000

Byggmaterial inkl moduler och montrar: 1 200 000

Trycktjänst: 150 000

Lyft av flygplan: 350 000

Mediaproduktion och interaktiva stationer: 400 000

Ingår ej i den angivna totalkostnaden:

Projektgruppens löner

Beställare / producent

Flygvapenmuseum

Utställningsteam

Flygvapenmuseum:

Marie Flood, projektledare

Peter Andersson, utställningsproducent

Karolina Hallstedt, researcher och skribent

Lukas Andersson, byggledare och utställningstekniker

Johan Bjerkeby, utställningstekniker

Cecilia Gagnefjord, utställningstekniker

Katali Jarefjäll, researcher och skribent

Linnea Holmberg Wensby, föremålsansvarig

Stina Hedvall, föremålsintendent

Johan Sommar, föremålsintendent och skribent

Cecilia Carlsson, produktionsledare

Sofia Svalmark, bildresearcher

Externa:

Utställningsformgivare: Katrin Brännström och Atsuko Hamanaka Brandt

Grafisk formgivare: Anna Wennberg

Motivering

Berättande

Flygfärdig frångår den kronologiska ordningen och inspirerar varje besökare till att välja sin egen unika väg på resan genom tid och rum. Alla besökare leds in i utställningen genom en och samma himmelsfärgade korridor som utgör entrén till utställningshallarna. Strax innanför entrén ses några av de absolut tidigaste flygplanen i svensk militärhistoria vilket utgör en naturlig startpunkt. Beroende på hur besökaren själv

sedan väljer att röra sig så serveras individen helt olika upplevelser som tecknar en sammanhängande bild av det svenska militärflygets utveckling under 1900-talets första hälft. Möjligheten att uppleva Flygfärdig på ett nytt sätt varje gång inspirerar till återbesök. Flygfärdig zoomar in på okända öden och låter små, personliga berättelser få ta plats istället för att förmedla en heltäckande och alltför faktabaserad historia. Med Flygfärdig nyanserar vi också bilden av vår svenska militärhistoria genom att inte rädas de mörka sidorna av utvecklingen. Vi belyser såväl haverier med dödlig utgång och konsekvenser av vapen och krig.

Gestaltning

Med Flygfärdig har vi skapat en utställning som balanserar väl mellan berättelser och upplevelser. Vi har lagt stor vikt vid att lyfta utställningens fem huvudteman med såväl en stämningsfull ljussättning samt distinkta färgval på både väggar och golv för att tydliggöra respektive temaområde. Rummets enorma rymd skapar luft åt den omfattande utställningen och underlättar för besökaren att ta in alla intryck. Tack vare att våra hangarer är byggda i fil får besökaren hela tiden en föränning om att lokalen fortsätter vilket lockar till att vilja utforska utställningen vidare. Under uppbyggnaden har vi också arbetat med att skapa olika nivåer i rummet genom att lyfta upp vissa flygplan på pelare. Planen är placerade i öar vilket gör att besökaren kan gå runt och beskåda våra historiska flygplan från olika vinklar på nära håll. En större yta som öppnar sig bland några av planen nyttjas som en eventyta mitt i en flyghistorisk miljö med våra världsunika flygplan som kuliss. På eventytan erbjuder vi bland annat ett pop up-bibliotek med historisk flyglitteratur, restaurangställen och andra tillfälliga event som till exempel tidstypiska dansuppvisningar.

Publikvänlighet

Ambitionen med Flygfärdig är att attrahera en målgrupp utan djupare förkunskaper om försvarshistoria. Vi har valt att skapa korta och lättillgängliga men slagkraftiga texter med ett poetiskt narrativ. Texterna finns på både svenska och engelska och går att få upplästa i en mobil via QR-koder. I utställningen visar vi flera unika flygplan som skyddas genom avspärningar. Genom att vi tillgängliggör interaktiva 360-graders bilder av förarplatser kan besökaren ändå uppleva flygplanen på riktigt nära håll. Vid en station kan besökaren få en taktill upplevelse genom att känna på olika typer av flygplansmaterial. Det finns även flera interaktiva stationer i olika svårighetsnivåer. Som exempel kan nämnas stationen där besökare själv får testa på att flyga i olika väder genom att dra i spakar och reglage. Utställningen med sina många perspektiv möjliggör att skapa ett brett utbud av visningar, där ämnena kan sträcka sig mycket vidare än bara militärflyg och krig. Under vårt välbesökta höstlov erbjuder vi visningar som handlade om hjältemodiga kvinnor, ett perspektiv som är både efterfrågat och som förtjänar att belysas än mer för att vidga bilden av vad som egentligen krävdes för att utveckla det svenska militärflyget.

Metod

Utställningsgruppen har till största delen bestått av kvinnor vilket inte hör till vanligheterna inom försvarshistorisk utställningsproduktion. För att attrahera vår tänkta huvudmålgrupp, besökare utan större förkunskaper, valde vi medvetet att anlita en utomstående huvudresearcher, tillika författare av de flesta utställningstexterna, som inte heller hade djupa förkunskaper om ämnet. Vi anser att det har skapat ett mer publikvänligt tilltal som ger mer engagerade besökare.

Planritning, planskiss eller modellfoto

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Bild 7

Bild 8

Bild 9

Bild 10

Kontaktuppgifter

Namn

Noomi Eriksson

E-post

noomi.eriksson@flygvapenmuseum.se

Telefon

013-4959708

Ska utställningen visas i Utställningarnas museum?

Ja

Skicka in bidrag: Årets utställning 2023

Er utställning har blivit nominerad till Årets utställning 2023. Priset delas årligen ut av Forum för utställare till den utställning som bäst utvecklade bäst utställningsmediet under det gångna året.

Läs mer om processen från nominering till vinnare.

Uppgifter om utställningen

Ange motivering

Beskriv utställningen utifrån nedanstående rubriker. Lyft fram tydliga exempel som bidragit till utvecklandet av utställningsmediet.

- **Berättande:** Hur bidrar utställningens berättande/dramaturgi till utvecklande av utställningsmediet?
- **Gestaltning:** Hur bidrar utställningens gestaltning till utvecklande av utställningsmediet? (exempelvis koncept, rumslösning, interaktivitet, materialval, ljus/ljud, film/bild, grafisk form, föremålsexponering, mm)
- **Publikvänlighet:** Hur engageras besökaren i utställningen på ett sätt som utvecklar utställningsmediet? (genom exempelvis utställningspedagogik, handledning, visning, interaktion, tillgänglighet, taktila lösningar, mm)
- **Metod:** Hur bidrar den arbetsprocess/metod ni använt till utvecklande av utställningsmediet?

Antal bilder att bifoga

10

Bildtext och fotograf

Den himmelsblå korridoren med flygplanstidslinje välkomnar besökaren in i den öppna utställningsytan. Lockar dem att se upp, och ta del av den nya tekniken och militärgrenen.

Fotograf: Erika Iwar

Bildtext och fotograf

Temafärgerna visar tydligt sammanhang och vägleder besökaren. Vägg, golv och montrar, avspärrningar, skyltar mm hänger alla samman och skapar en tydlig enhet.

Fotograf: David Brohede.

Bildtext och fotograf

Placeringen av flygplanen gör att besökaren kommer nära och ser hela föremålet. Väggarna utnyttjas här genom en taktil station med flygplanens byggmaterial.

Fotograf: David Brohede

Bildtext och fotograf

Besökaren får själv styra vädret och se hur olika flygplan från olika tidsperioder påverkas av temperatur, vind och nederbörd och när flygplanet fungerade som bäst att flyga!

Fotograf: Erika Iwar

Bildtext och fotograf

I taket hänger glidflygplanet SG 38 och skapar ett dynamiskt inslag. I högra hörnet får besökaren ta del av tre flygdrömmar genom animerade kortfilmer.

Fotograf: David Brohede

Bildtext och fotograf

Döden fanns alltid närvarande. I detta tema belyser vi både riskerna med att flyga och vad som tillslut gjordes för att förbättra säkerheten.

Fotograf: David Brohede

Bildtext och fotograf

Det finns flera typer av föremålsmontrar, detta är variant. Det finns även större fristående montrar, specialbyggda, samt montrar inbyggda i vägg.

Fotograf: David Brohede

Bildtext och fotograf

Personporträtt presenteras i en bokliknande form. Text och bild. Qr-koden ger möjlighet att läsa och lyssna i sin telefon på svenska och engelska.

Foto: Lasse Hejdenberg

Bildtext och fotograf

Träfigurerna illustrerar antalet omkomna i flygets tjänst under den här perioden. De är ett medskapandeprojekt som fortgår tills vi fått in 576 stycken.

Fotograf: Calle Käck

Bildtext och fotograf

3D-vy av utställningen. Skiss från formgivarna.

Av: Atsuko Hamanaka Brandt

Utställningarnas museum

[Länk till Utställningarnas museum](#)

Att visa utställningen i Utställningarnas museum påverkar inte juryns beslut i Årets utställning.

Kontaktuppgifter

Vi sparar kontaktuppgifterna som du har angett. Ni har alltid möjlighet att begära att vi tar bort era uppgifter.

Jag godkänner

Läs mer om [GDPR och behandling av personuppgifter](#).

Bakgrundsbild, årets utställning 2022: [Tillsammans på vatten, vägar och spår. Spårvägmuseet](#).